

İstanbul BAM, 17. HD., E. 2019/3608 K. 2020/1497 T. 7.7.2020

İstanbul BAM - 17. Hukuk Dairesi

Esas No.: 2019/3608

Karar No.: 2020/1497

Karar tarihi: 07.07.2020

[Belgeyi Lexpera'da Görüntüle](#)

İSTANBUL 13. ASLİYE TİCARET MAHKEMESİ

MAHKEMESİ: İSTANBUL 13. ASLİYE TİCARET MAHKEMESİ

DAVA: TAZMİNAT (Sigorta Ödemesine Dayanan Rücuen)

6100 Sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 352. maddesi uyarınca dosya incelendi.

GEREĞİ DÜŞÜNÜLDÜ:

DAVA: Davacı vekili dava dilekçesi ile; müvekkili şirkete ait depolama tesislerinde 02.06.2016 tarihinde yıldırım düşmesi sonucunda depo kantarında, depoda mevcut yakıt pompasında, bilgisayarlarda ve güvenlik kameralarında hasar meydana geldiğini, müvekkili şirkete ait bahse konu depolama tesislerine ilişkin olarak ... Sigorta A.Ş'nden " Kapsamlı İşyeri Sigortası" yaptırıldığını, meydana gelen zararın sigorta poliçesi uyarınca tazmin edilmesi istemiyle davalı ... Sigorta A.Ş'ye başvuru yapıldığını, ancak hasarın poliçede voltaj yükselmesi sonucu oluşacak zararlar için teminat bulunmadığından ve ayrıca Yangın Sigortası Genel Şartlarında yıldırımın doğrudan sebebiyet verdiği zararlar teminat altına alınmadığından zarar talebinin reddedildiğini, bu nedenle hasarı kendisinin karşılamak zorunda kaldığını, yıldırım çarpması ile voltaj yükselmesi arasında doğrudan irtibat olduğunu beyanla, müvekkili şirkete ait işletmede oluşan zarar bedeli olan 34.354,00 TL davalı tarafından sigorta başvurusuna dair red yazısının yazıldığı 28/06/2016 tarihinden itibaren işletilecek reeskont faiziyle birlikte davalı yandan tazmini talep ve dava etmiştir.

CEVAP: Davalı vekili cevap dilekçesinde özetle: TTK'nın 1420. maddesi uyarınca ve Yangın Sigortası Genel Şartları C. 10 maddesine göre talebin zamanaşımına uğradığını, Yangın Sigortası Genel Şartlarında yıldırımın doğrudan sebebiyet verdiği zararlar teminat altına alındığını ancak davaya konu hasarın doğrudan yıldırım düşmesi değil, voltaj yükselmesi olduğu, voltaj yükselmesi sonucu oluşacak hasarlar ise teminat kapsamında olmadığından davanın reddini talep etmiştir

İLK DERECE MAHKEMESİ KARARI Mahkemece, dava tarihinde yürürlükte bulunan 6102 sayılı Yasanın 1420. maddesi uyarınca "sigorta sözleşmesinden doğan bütün istemler, alacağın muaccel olduğu tarihten başlayarak iki yıl ve 1482'nci madde hükmü saklı kalmak üzere, sigorta tazminatına ve sigorta bedeline ilişkin istemler her halde rizikonun gerçekleştiği tarihten altı yıl geçmekle zamanaşımına uğrar" bu alacağın muacceliyet tarihini düzenleyen Yasanın 1427/1.maddesi uyarınca da "sigorta tazminatı veya bedeli, rizikonun gerçekleşmesini müteakip ve rizikoyla ilgili belgelerin sigortacıya verilmesinden sonra sigortacının edimine ilişkin araştırmaları bitince ve her hâlde 1446. maddeye göre yapılacak ihbardan kırkbeş gün sonra muaccel olur" düzenlemesine göre somut olayda, ihbar 03/06/2016 tarihinde yapılmış olup yasa gereğince 45 gün sonrasında itibaren başlayacak olan zamanaşımı süresi dava tarihi itibari ile dolduğu, bu itibarla, davalının süresi içerisinde dermeyan ettiği zamanaşımı itirazının kabulü ile davanın zamanaşımı nedeniyle reddine karar verilmiştir.

İSTİNAF SEBEPLERİ Davacı vekili yasal süresi içinde sunmuş olduğu istinaf dilekçesinde; mahkemenin red kararına göre hasar ihbarı 03/06/2016 tarihinde yapılmış, yasa gereğince 45 gün sonrasında muacceliyet söz konusu olduğundan "sözde zamanaşımı süresi" 18/07/2018 günü sonunda dolmuş olduğu oysa ki hasar dosyasına yangın ekspertiz raporu henüz daha 09/08/2016 tarihinde sunulduğu sözde muacceliyetin söz konusu olduğu (45 gün sonra) 18/07/2016 tarihi itibarıyla hasar dosyası henüz tamamlanmadığı, bağımsız eksper incelemelerindeki gecikmeye ilişkin kusurun sigortacı davalıya yüklenemeyeceği, müvekkil şirketin hiçbir kusuru ve sorumluluğu olmadığı halde hasar dosyasındaki gecikmedeki tüm olumsuzluklara müvekkil şirketin katlanması ve davanın zamanaşımına uğraması TTK 1427/2. maddesi ve özellikle son cümlesinin lafzına, ruhuna ve gerekçesine açıkça aykırılık teşkil ettiğini, bu nedenle TTK 1427/2. maddesinin son cümlesindeki "sigortacıya yüklenemeyen bir kusurdan dolayı inceleme gecikmiş ise süre işlemez" amir hükmü nedeniyle aslında TTK 1427/2' de söz konusu sürelerin dosyada işlemeyeceğini, dosyadaki zamanaşımı süresinin ise, davalı şirketin incelemelerini tamamladığı tarihten itibaren işlemesi, usul ve yasaya uygun düşeceği, davalı sigorta şirketinin araştırmaları müvekkil şirkete olumsuz yanıt verdiği yazı tarihi olan 26/08/2016 tarihinde bittiği, yani tüm araştırmaların bittiği tarih olan 26/08/2016 tarihi itibarıyla de sigorta tazminatı muaccel hale geldiğini dolayısıyla yerel mahkeme kararının aksine 2 yıllık zamanaşımı süresi, muacceliyet tarihi de olan 26/08/2016 tarihi itibarıyla başladığından davanın zamanaşımı sonu olan 26/08/2019 tarihinden önce 16/08/2018 tarihi itibarıyla açılmış olduğundan, yerel mahkemenin red kararı açıkça usul ve yasaya aykırılık teşkil ettiğini belirterek mahkeme kararının kaldırılmasını talep etmiştir.

DELİLLERİN DEĞERLENDİRMESİ VE GEREKÇE HMK'nın 355. ve 357. maddeleri gereğince istinaf dilekçesinde belirtilen sebeplerle bağlı olarak ve kamu düzenine aykırılık hususlarını da gözetilerek yapılan inceleme neticesinde; Dava, " İşyeri Sigorta Poliçesi " kapsamında hasar bedelinin tahsili istemine ilişkindir. Dosya kapsamından, taraflar arasında, başlangıç tarihi 07/03/2016 bitiş tarihi 07/03/2017 olan " Kapsamlı İşyeri Sigorta Poliçesi " nin imzalandığı, ekspertiz raporuna göre, 03/06/2016 tarihinde sigortalı işletmenin bulunduğu yakın çevreye yıldırım düşmesi neticesinde, elektriksel nedenlerden dolayı işletmedeki bir kısım elektronik cihazların arızalanması nedeniyle söz konusu hasarın meydana geldiği, aynı tarihte sigorta şirketine başvuru yapıldığı ve 7/642925 nolu hasar dosyası açıldığı, sigorta şirketinin 26/08/2016 tarihli yazısı ile söz konusu poliçede voltaj yükselmesi oluşacak zararlar için teminat bulunmadığından ve ayrıca Yangın Sigortası Genel Şartlarında yıldırımın doğrudan sebebiyet verdiği zararlar teminat altına alındığından zarar talebinin teminat kapsamında değerlendirilmediği gerekçesiyle herhangi bir hasar ödemesi yapılmadığı için davacının iş bu davayı açtığı anlaşılmıştır. Davalı cevap dilekçesi ile davaya konu hasarın 03/06/2016 tarihinde gerçekleştiğini, aynı gün şirkete ihbar edildiğini, söz konusu hasara ilişkin iş bu dava 2 yıllık zamanaşımı süresi dolduktan sonra 28/08/2018 tarihinde açıldığından zamanaşımı itirazında bulunmuş olup mahkemece davanın zamanaşımı süresi dolması nedeniyle reddine karar verilmiştir 6102 Sayılı TTK'nın 1420. Maddesi "(1) Sigorta sözleşmesinden doğan bütün istemler, alacağın muaccel olduğu tarihten başlayarak iki yıl ve 1482 nci madde hükmü saklı kalmak üzere, sigorta tazminatına ve sigorta bedeline ilişkin istemler her hâlde rizikonun gerçekleştiği tarihten itibaren altı yıl geçmekle zamanaşımına uğrar. (2) Diğer kanunlardaki hükümler saklıdır." 1427. Maddesi ise "... (2) Sigorta tazminatı veya bedeli, rizikonun gerçekleşmesini müteakip ve rizikoyla ilgili belgelerin sigortacıya verilmesinden sonra sigortacının edimine ilişkin araştırmaları bitince ve her hâlde 1446 nci maddeye göre yapılacak ihbardan kırkbeş gün sonra muaccel olur. Can sigortaları için bu süre onbeş gündür. Sigortacıya yüklenemeyen bir kusurdan dolayı inceleme gecikmiş ise süre işlemez. ... (4) Borç muaccel olunca, sigortacı ihtara gerek kalmaksızın temerrüde düşer." hükmünü düzenlemiştir. Mal sigortalarında TTK'da ayrı bir hüküm olmadığından sigorta hukuku genel hükümlerdeki bu madde mal sigortalarında da uygulanır. Yukarıdaki açıklanan ilkeler karşısında somut olay incelendiğinde, dava konusu işletmeye ilişkin hasar ihbarı 03/06/2016 tarihinde yapılmış ve ... nolu hasar dosyası açılmış, 26/08/2016 tarihinde davacının tazminat talebi hasarın teminat kapsamı dışında kaldığı

gerekçesi ile reddedilmiş, 16/08/2018 tarihinde iş bu dava açılmış, davalı vekili cevap dilekçesi ile zamanaşımı itirazında bulunmuştur. Görüldüğü üzere davacı sigortalının rizikonun gerçekleştiği, 03.06.2016 tarihinde davalı sigortacıya bildirdiği, yangın ekspertiz raporunun 09/08/2016 tarihinde hazırlandığı, ekspertiz raporuna istinaden hasarın, yakın çevreye yıldırım düşmesi neticesinde, elektriksel nedenlerden meydana geldiği gerekçesiyle davacının tazminat talebinin, 26/08/2016 tarihinde reddedildiği hususunda taraflar arasında bir ihtilaf yoktur. TTK 1427/2'ye göre zamanaşımı başlangıcının, yani alacağın muaccel olduğu tarihin, sigortacının edimine ilişkin araştırmaları bittiği her halde hasarın ihbarından itibaren 45 gün sonra olarak belirlenmiş ancak TTK 1427/2. maddesinin son cümlesindeki "sigortacıya yüklenemeyen bir kusurdan dolayı inceleme gecikmiş ise süre işlemez" amir hükmü nedeniyle TTK1427/2 maddesindeki söz konusu sürenin işlemeyeceği belirtilmiştir. Yasa metninden anlaşıldığı üzere gerçekten rizikoya ilişkin incelemenin, sigortacıya yüklenemeyen sebeple yapılamaması (hukuki veya fiili engeller) halinde süre işlemeye başlamaz. Her ne kadar hasarın ihbarından itibaren 45 günlük süre 18/07/2016 tarihinde dolmuş ise de ekspertiz raporu bu süre içerisinde tamamlanmadığı, 09/08/2016 tarihinde tamamlandığı, bu gecikmenin sigortacının kusurundan kaynaklanmadığından 45 günlük sürenin sona ermesinden itibaren alacağın muacceliyetinden de söz edilemez. Dolayısıyla henüz muaccel olmayan bir alacağın zamanaşımı süresi de işlemeye başlamaz. Bu itibarla TTK 1427/2 maddesi uyarınca sigortacının edimine ilişkin araştırmaları tamamlayıp davacıya bildirdiği 26/08/2016 tarihi alacağın muaccel olduğu tarih olması nedeniyle zamanaşımı süresinin başlangıcı da bu tarihtir. Buna göre zamanaşımı süresinin 26/08/2016 tarihinde başladığı dikkate alındığında dava tarihi olan 16/08/2018 tarihi itibarıyla zamanaşımı süresi dolmadığı anlaşılmakla işin esasına girilerek karar verilmesi gerekirken zamanaşımı nedeniyle davanın reddine karar verilmesi usul ve hukuka aykırı görülmüştür. Açıklanan nedenlerle mahkeme kararı usul ve yasaya aykırı olduğundan davacı vekilinin istinaf başvurusunun bu nedenlerle kabulü ile HMK 353/1.a.4 maddesi gereğince ilk derece mahkemesinin kararının kesin olarak kaldırılmasına, dosyanın usulünce delillerin toplanarak yargılama yapılması ve işin esasına girilerek karar verilmesi için mahkemesine iadesine karar verilmiş aşağıdaki şekilde hüküm kurulmuştur.

H Ü K Ü M : Gerekçesi yukarıda izah edildiği üzere; 1-Davacı tarafın istinaf başvurusunun sair hususlar incelenmeksizin **KABULÜNE**, 2- İstanbul 13. Asliye Ticaret Mahkemesinin 2018/777 E. 2019/521 K. 12/06/2019 tarihli kararının HMK'nun 353/1.a.4 maddesi uyarınca **KALDIRILMASINA**, 3-Dosyanın, dairesiz kararına uygun şekilde yargılama yapılamak ve yeniden bir karar verilmek üzere mahal mahkemesine **İADESİNE**, 4-Hüküm tarihinde yürürlükte bulunan 492 sayılı Harçlar Kanununa bağlı tarife gereğince alınması gereken 83,50 TL başvuru harcı 148,60 TL istinaf kanun yolu başvuru harcı ile toplam 232,10 TL harcın, davacı tarafından peşin yatırılan 165,70 TL harçtan mahsubu ile bakiye 66,40 TL harcın davalıdan tahsili ile **HAZİNEYE İRAT KAYDINA**, 5-Davacı tarafın yapmış olduğu istinaf yargılama giderlerinin ilk derece mahkemesince yeniden verilecek kararda dikkate alınmasına, Dosya üzerinden yapılan inceleme neticesinde, 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanununun 353/1.a.4 bendi gereğince kesin olmak üzere oybirliği ile karar verildi.07/07/2020